

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Sect. Vlt. Argumenta adversa solvuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

tum, quia omnes illarum cognitiones referuntur ad cognitionem Dei tanquam ad finem naturalem.

Sed contra, quia verum est eo argumento effici ceterarum facultatum rationes referri ad assequendam Dei cognitionem, sed hoc remotissime quidem, & nihilominus propterea Aristoteles eas facultates, ac scientias docet ministras esse, & ancillas metaphysicæ, cui famulantur instruentes intellectum, ut per illas mens nostra gradum faciat ad Deum, imo D. Thomas etiam ait finem actionum ludicarum esse contemplationem Dei; at vero non ideo potest dici Deum esse obiectum attributionis illarum, quia cum Deus secundum se non cognoscatur per illas scientias, respectu illarum minime Deus subiectum attributionis dicitur; Physicus enim tantum attingit Deum, ut primum principium motus, sed non perscrutatur perfectiones eius, quod facit data opera metaphysica, ut de subiecto per se illius, & eius cognitio est finis ceterarum cognitionum in metaphysica; ergo illi conveniunt omnia, quæ dicuntur de subiecto attributionis.

26 Tandem ex ultima parte notabilis, quia Deus est summe necessarius, & nulla potentia defectibilis, continetque omnes veritates subiectorum metaphysicæ tam formaliter, quam eminenter, formaliter quæ sunt simpliciter simplices nullam in se perfectionem admittentes, quæ sunt de ente, & substantia ut sic, & de attributis illius, veritates autem, quæ pertinent ad substantia creata particularia eminenter continet, quia continet radicem illarum veritatum eminenter, quæ est omne subiectum creatum; ergo evidenter sequitur, quod Deus sit subiectum attributionis huius scientiæ.

SECTIO ULTIMA.

Argumenta adversa solvuntur.

27 Ad loca Aristotelis Respondeo, quod illa forma probant, quod si inferiora entis, v. g. substantia ut sic, & accidens comparentur inter se, substantiam esse simpliciter ens respectu accidentis, & per consequens de illa principaliter esse agendum, præter illam vero de accidenti, cum autem inter substantias omnium præstantissima sit Deus, in cuius notitiam tandem substantiæ creatæ cognitio ultimatè referatur, inde est quod Deus absolute sit dicendus subiectum attributionis, sed nihilominus potest etiam substantia sortiri aliquo modo respectu accidentis rationem subiecti attributionis, sicut enim finis absolute dicitur illud, ad quod ultimatè ordinantur omnia, & nihilominus unum medium comparatione alterius antecedentis finis secundum quid dicitur, non tamen simpliciter & absolute, quia illud etiam medium ultimatè ordinatur ad finem simpliciter, ita contingit in substantia, & ideo, ut explicat D. Th. in metaphysica sup. lib. 7. Arist. eod. lib. 7. c. 2. substantia materialis in esse scibilis ordinatur ad substantiam spirituales, huius enim gratia (inquit loquens de spirituali) de sensibilibus substantijs definite tentamus, ipsæ autem sensibiles & spirituales substantiæ creatæ revocantur tanquam ad ultimum finem simpliciter, & absolute ad substantiam increatam, quæ est Deus, & sic est absolute, & simpliciter subiectum attributionis totius materiæ.

Ad secundum, si consequens intelligatur de cognoscibilibus quocunque lumine etiam divino, ut argumento intenditur, neganda est consequentia, ad probationem dicimus vnamquamque scientiam solum se extendere ad ea cognoscibilia, quæ in suo subiecto ex lumine naturali, & finito principiorum solum se extendit ad ea, quæ deducuntur ex talibus principiis, unde finita erunt sicut v. g. Theologia scholastica licet habeat pro subiecto Deum, cum procedat ex lumine divinæ revelationis, solum se extendit ad ea, quæ deducuntur ex revelatis, & Theologia Beatorum quia procedit lumine gloriæ solum se extendit ad ea, quæ eodem lumine concipi possunt, quæ eo plura erunt, quo lumen maius, vel minus fuerit.

Ad ultimum respondeo negando maiorem, 29 ad probationem illius dicendum, scientias non distingui specie per substantiam quoad rationem, quæ scitur, & quæ proprie est subiectum attributionis, sed quoad rationem sub qua, & propter quam scitur res, unde quia in Deo, alia atque alia est ratio cognoscibilis, quatenus vel lumine rationis naturalis, vel divinæ revelationis, vel gloriæ, vel denique ipso increato lumine menti divinæ adæquato cognosci potest, sit ut Theologia naturalis, Theologia scholastica, ac Beatorum Theologia, ac tandem divina scientia specie inter se distinguantur; esto earum omnium subiectum attributionis sit Deus.

QUESTIO IV.

An obiectum Theologia naturalis, sit complexum, & an detur ordo prioris, & posterioris inter obiecta illius.

Prima conclusio, certum est obiectum quod attingitur scientiæ ab hac scientia esse complexum, id est veritas complexa, quæ vel immediate se attingitur, ut sunt principia metaphysica, v. g. quicquid producit, ab alio producit, &c. vel veritates, quæ mediatis principijs cognoscuntur, ut sunt conclusiones, quæ ut propositiones, & actus iudicii habent complexiorem in se, in qua obiectum distinguitur à subiecto, quia subiectum simplex est, & incomplexum, cum sit subiectum propositionis, & prædicationis in qua aliquid de illo prædicatur, & enunciat; obiectum autem est ipsa prædictio, seu enunciatio, & ideo quid complexum debet esse, ut probatum manet, in logica tractat. de posteriori resolutione. Hæc conclusio sic probatur, quia obiectum cuius habitus intellectualis est simplex vel complexum ex modo tendendi intellectus medio illo habitu in tale obiectum, vel complexum componendo, & dividendo vel simpliciter sine ulla compositione, ut Deus vel Angelus tendunt in obiectum, sed modus tendendi intellectus nostri mediante metaphysica, imo media quacunque scientia est complexus, tum quia vnaquæque scientia discursiva est, & per discursus cognoscitur, tum quia hoc est ingenitum, & connaturale intellectui humano, dum est in corpore, ergo obiectum Theologiæ naturalis est complexum: maior sic probatur, quia obiectum fidei divinæ est complexum, ut asserunt omnes scholastici in 3. distict. 23. & 24. tum etiam cum D. Th. 2. 2. q. 1. art. 2. & non propter aliam rationem, sed solum quia